

Hüküm deđiřti: Cihad, manevî olacak

Birinci Dünya Harbi ve onun sonuçlarıyla bağlantılı şekilde devam eden İstiklâl Harbi, bizim açımızdan hem maddî, hem mânevî unsurları barındırıyordu.

Bu sebeple, bir yandan silâhlı mücadele bütün şiddetiyle devam ederken, bir taraftan da ajans, basın ve sâir neşriyat yoluyla ülke ve dünya kamuoyuna hitap edilmeye çalışılıyordu... Çağın Kurân müfessiri Üstad Bediüzzaman'ın âyet ve hadis yorumlarına göre, bu safhadan sonra "maddî cihad" devresi bitiyor, onun yerine "mânevî cihad" devresi başlıyordu. Niketim, kendisi de özellikle Burdur ve Barla hayatından (1926-27) itibaren hizmetini bu istikamet çizgisinde sürdürmeye gayret gösterdi; üstelik, hiç inhiraf etmeden.

Bu hayatî meseleye mânen projeksiyon tutan bir "Sâdik rüyâ"dan pek hakikatli bir ders, bir mesaj aldığı Mektubat isimli eserinde şu sözlerle ifade eder: "...Birden, o halette iken, baktım ki mühim bir zât (asm) bana âmirâne diyor ki: 'Îcâz-ı Kurân'ı beyân et!' Uyandım anladım ki, bir büyük infilâk olacak. O infilâk ve inkılâptan sonra, Kurân etrafındaki surlar kırılacak. Doğrudan doğruya Kurân kendi kendini müdâfaa edecek. Ve Kurân'a hücum edilecek; îcâzı, onun çelik bir zırhı olacak. Ve şu îcâzın bir nevîni şu zamanda izhârına—haddimin fevkinde olarak—benim gibi bir adam namzet olacak. Ve, namzet olduğumu anladım."

1914'te gördüğü o "sâdik rüyâ"da kendisine tevdi edilen emri hemen yerine getirmeye başlıyor. İlk iş olarak İşaratü'l-îcâz tefsirini yazmaya başlıyor, bir taraftan da talebe yetiştirmeye gayret gösteriyor.

Ne var ki, o sene Büyük Dünya Harbi patlak verdi. Kendisi de, Padiřah vekili ve Ordu Kumandanı Enver Pařa'nın isteği ile talebelerini başına toplayıp Gönüllü Milis Alay Kumandanı olarak, Kafkas Cephesi'nde harbe iştirak etti.

Bediüzzaman, bir yıl sonra Bitlis'te yaralı halde Ruslar'ın eline esir düştü. Esaretten kurtulup İstanbul'a geldiğinde ise, bu kez İngiliz işgaliyle karşılaştı. Buna mukabil, o da Millî Mücadele saflarında, daha çok fikrî ve mânevî kuvvetiyle vatan-millet müdafaasına aynen devam etti. Onun bu hizmeti, Ankara'daki yeni hükümet merkezi tarafından takdirle karşılındı.

Evet, Millî Mücadele zaferle neticelenince, şüphesiz Bediüzzaman Said Nursî de takdir edildi. Kendisi henüz İstanbul'da iken, Meclis Başkanlığı'ndan gelen ısrarlı dâvetler üzerine Ankara'ya gitti. Millet Meclisi'nde zafer için duâ etti. Mebuslara hitaben konuşma yaptı ve beyannâme neşretti. Dahası, yeni bazı eserler telif etti.

Ne var ki, Ankara'da umduğu havayı bulamadı. Baktı gördü ki, biten maddî savaşın yerini, mânevî dehşetli bir belâ alma hazırlığında. Bunu fark edince "Eyvah!" dedi; "Bu ejderha, imânın erkânına ilişecek" diye endişe etti, hayıflandı, kendi çapında tedbir almaya gayret etti. Fakat, vâ-esefâ ki, onun bu feryâdını duyan, anlayan, yahut kulak veren olmuyor. Ayrıca, samimî birkaç dostunun (Ali Şükrü Bey, Hüseyin Avni Bey, Kara Kâzım...) da topun ağızında olduğunu görüyor. Hatta, kendisi bile, iki defa sûikastla burun buruna geliyor. (Zehirleme ve öldürme teşebbüsü.)

Bu esnada ülkenin ve Avrupa'nın gündeminde Lozan görüşmeleri var. En büyük sıkıntı ise, gizli oturumların ana maddesi olan "Türkiye'de din öldürülecek" şeklindeki ikili görüşme/anlaşma hadisesi.

Bütün bu gelişmeler gösteriyordu ki, artık maddî savaş dönemi kapandı, yeni ve mânevî bir mücadele dönemi başladı.

Bu gelişmeler karşısında Ankara'dan ayrılmaya karar veren Üstad Bediüzzaman, artık "Yeni Said" olarak uzun vâdeli bir "ilmî mücadele"nin içine girdi. Yeni Said için, artık yeni bir hizmet, yeni bir hayat ve yeni bir mücadele devresi başlamıştı. Üstad Bediüzzaman, bu yeni devrenin hizmet stratejisini ise "Mânevî bir cihad-ı dinî, iman-ı tahkikî kılıcıyla olacak" şeklindeki hükmî ifadelerle özetliyor. (Asâ-yı Mûsa: 79)

Yeni Said, yeni Türkiye'de bundan sonra da pek çok zorlukla karşılaştı, türlü buhranlarla mücadele etti, çeşit çeşit baskılara, zulümlere mâruz kaldı, ancak şeytanın aklına gelebilecek gizli plan ve kumpasları varlığına şahit oldu, dahası, hayatının sonuna kadar envâ-i çeşit mânevî yangınlarla, belâlarla, tâun ve tağutlarla yine mânen mücadele ederek ömrünü tamamladı.